

ser, banker, forsikringselskaber, fonde og aktieselskaber.

(Beslutningsforslag nr. B 85).

92. møde

Onsdag den 24. maj 1989 kl. 13.00

Dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Forhandling om redegørelse nr. R 22:*

Miljøministerens redegørelse af 17. maj 1989 om forsøgsudsætning af gensplejsede sukkerroer efter lov om miljø og genteknologi.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Medlem af Folketinget *Nils Wilhjelm* (KF) har meddelt mig, at han på grund af sygdom ikke vil kunne give møde i Tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov fra og med den 25. maj og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Medlemmer af Folketinget *Glistrup* (FP), *Aage Brusgaard* (FP), *Mogens Elvensø* (FP), *Annette Just* (FP) og *Jane Oksen* (FP) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om offentlige besparelser på udlændinge.

(Lovforslag nr. L 247).

Medlemmer af Folketinget *Helle Degn* (S), *Hanne Andersen* (S), *Jytte Andersen* (S), *Helen Beim* (S), *Dorte Bennedsen* (S), *Ritt Bjerregaard* (S), *Pernille Forchhammer* (S), *Pia Gjellerup* (S), *Anna-Marie Hansen* (S), *Jytte Hilden* (S), *Frank Jensen* (S), *Tove Lindbo Larsen* (S), *Lykketoft* (S), *Lissa Mathiasen* (S), *Lone Møller* (S), *Ingrid Rasmussen* (S), *Grete Schødt* og *Birte Weiss* (S) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om kvinders lige repræsentation i bestyrelser for pensionskas-

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Glistrup (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om offentlige besparelser på udlændinge.

(Lovforslag nr. L 247).

Jeg henviser til lovforslagets tekst og de bemærkninger, som ledsager dette.

Helle Degn (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om kvinders lige repræsentation i bestyrelser for pensionskasser, banker, forsikringselskaber, fonde og aktieselskaber.

(Beslutningsforslag nr. B 85).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) *Spørgsmål til ministrene:*

Spm. nr. S 846

1) Til undervisnings- og forskningsministeren af:

Margrete Auken (SF):

»Er ministeren indforstået med, at de latinske akademiske titler fremover skal udtales på engelsk i stedet for på dansk, som vi altid har gjort hertilands?«

Skriftlig begrundelse

Det forlyder, at der er ganske fremskredne planer om ikke blot at ændre uddannelserne, men også om at indføre engelsk udtale af det latinske, så man f.eks. fremover kan blive master i dansk i stedet for cand. mag. eller bachelor (som jo da ifølge vor egen tradition hedder baccalaureus) eller Ph.D., som vel er en dr.phil. Ud over komikken ved den slags manerer er de

[Margrete Auken]

også med til at uddybe afstanden mellem akademisk uddannede og andre. Der er stadig væk mange mennesker, der ikke vil ane, hvordan man skal udtale disse ord, og næppe heller begribe, hvad det er for en sær engelsk uddannelse, danske studerende fremover skal have.

Margrete Auken (SF):

Da det begyndte at brede sig, at man hørte f.eks. fra danskstudiet, at der taltes om major og minor degrees, og at man skulle til at være masters og Ph.D. og bachelors, tænkte jeg, at her havde vi i hvert fald et godt værn i den nuværende undervisningsminister, som jo måtte have et godt øre for, hvad man kunne udsætte den danske befolkning for.

Den havde såmænd været hårdt nok plaget over at skulle tale latin, men har dog hidtil haft lov til at gøre det på dansk.

Skulle den nu fremover til at gøre det på engelsk, sådan at man fik udtaleproblemer oven i alle komikproblemerne, ville det være helt galt, og jeg vil derfor spørge undervisningsministeren, om han er indforstået med den udvikling, og hvordan han i øvrigt har forholdt sig til den.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan forsikre spørgeren, at jeg er optaget af denne problemstilling og har været det i lang tid.

Hvem husker ikke Jeppestens råb til de latinsktalende dommere og advokater: »Tal dansk, din sorte hund!« – Det var et citat!

På samme måde har vi jo vældig lyst til – også i den akademiske verden – at få disse titler fordanskede, og der er gjort vældig mange forsøg på det.

Således kan jeg nævne, at man for at finde ægte danske navne har indført en titel, der hedder cand.brom., cand.lact., cand.rer.soc., cand.techn.soc., cand.comm. og senest cand.samf., bare for at nævne nogle eksempler på ægte danske konstruktioner til erstatning for de udenlandske.

Jeg tror, denne liste også vil overbevise spørgeren om, at danskerne hidtil ikke har haft nogen heldig hånd med hensyn til at konstruere danske titler, og derfor står vi altså i den forfærdede situation, at vi enten skal køre med helt umulige danske titler, der er uforståelige, og som udlændinge ikke vil anerkende, fordi de

ikke kan se, hvad det dækker, eller også må vi knytte det danske titelvæsen til eller skrive i parentes noget, som udlændinge kan forstå.

Jeg kan forsikre, at vi f.eks. beholder titlen cand.mag., men hvis man skal fortælle en udlænding, hvad det er, er det meget relevant at pege på mastertitlen; der er ikke tale om, at vi nu i Danmark skal til at kalde folk for masters.

Jeg kan også forsikre, at vi ikke afskaffer den danske doktorgrad og kalder den Ph.D. Nej, Ph.D. er en meget præcis oversættelse af den danske licentiatgrad, som også har det problem, at udlændinge ikke aner, hvad en licentiat er, men en Ph.D. kender man i den engelsktalende verden, og når vi skal forklare udlændinge, hvad en licentiat er, er Ph.D. derfor en god forklaring.

Det store problem opstår, når det gælder denne mellemuddannelse på universiteterne, som nu meget hurtigt er blevet en succes, nemlig bachelorbetegnelsen. Den er jeg også ked af.

Rektor for Københavns Universitet har foreslået, at man i stedet for kaldte det B.A., og så kunne det betyde Bertel-Akademikere, men det krænker min beskedenhed, at mit navn skal indgå, så hvis spørgeren har bedre forslag, er jeg meget åben for dem.

Margrete Auken (SF):

Jeg har aldrig påstået, at vi havde talt dansk, når det drejede sig om titlerne. Jeg sagde udtrykkelig, at de latinske navne dog hidtil havde haft den fordel, at de kunne blive udtalt på dansk, så man ikke skulle til at brække tungen af led med mere end det latinske.

I øvrigt synes jeg ikke, den liste var særlig imponerende, men jeg synes heller ikke, det bliver bedre af, at vi taler engelsk, og parallelterne til de udenlandske uddannelser vil stadig være vanskeligheder. Så det problem løses ikke ved, at vi giver os til at tale engelsk.

Jeg forstår, at ministeren ikke gør ret meget, og det er lidt ærgerligt, fordi det faktisk kaster endnu en skygge ind over forholdet mellem, jeg havde nær sagt almindelige danske og de akademisk uddannede, at de nu også fremover afskæres fra at udtale titlerne. Jeg kan her nævne, at der i et af fagbladene – jeg vil ikke sige hvilket – nu står med store bogstaver hen over forsiden: VI VIL GERNE HAVE BACHELORS – stavet med »R« – og det siger jo noget om, hvad det er for nogle problemer, vi lægger for

[Margrete Auken]

folk. Ikke at jeg tror, de har så forfærdelig meget nemmere ved uden videre at stave til baccalaureus'er, men sådan nogle har vi haft før – de optræder jo også hos Holberg – og jeg mener, en licentiat har en forankring i dansk tradition. Vi er dog nogle stykker, der har hørt om Licentiaten, og han har sit eget præg, hvorimod en Ph.D – hvad er det? »A æ Ph.D. fra Ålborg.« Det vil da blive en afsindig måde at gå rundt i verden og præsentere sig på.

Men jeg vil egentlig gerne spørge ministeren, om han har givet op på dette punkt, for så kan man spørge: Skal vi nu til at tale engelsk? Det giver problemer i den fransktalende og i den tysktalende verden. Jeg forstår ikke, hvorfor vi ikke kan få lov til at sige tingene på dansk og så diskutere de forskellige, der er.

Jeg vil lige nævne et problem, som slet ikke er løst, og som opstår, hvis man begynder at tale om en »ass« professor. Direkte oversat fra engelsk betyder det et ord, jeg ikke må sige herinde, så lad os sige en »haleprofessor«. Og hvis det skal oversættes til, hvad det er i den gamle danske form, betyder det jo ikke en lektor, men en amanuensis, en håndlanger, og det er ikke nogen god oversættelse.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Spørgsmålet er nu, om betegnelsen baccalaureus er så dansk, om den nu er så god. Jeg ved godt, den er gammel, og at den genfindes i Erasmus Montanus og andre steder, men er det nu så god en dansk betegnelse?

Jeg er sikker på, at det vil blive kaldt, ikke baccalaureus, men »røvs« – altså med »s« i enden – eller noget andet forkortet, og så er vi der igen. Jeg mener ikke, latin er bedre end engelsk. Det bedste ville være et ægte dansk navn, og jeg har da også efterlyst det; jeg har faktisk udlovet en kasse øl til den, som kan finde på en bedre betegnelse. Jeg kan således oplyse over for spørgeren, at da vi i en pressemeddelelse omtalte indførelsen af titlen den 27. januar 1988, stod der som overskrift: »Baccalaureustitlen foreslås indført i Danmark.«

Men i debatten og under høringsprocessen viste det sig altså, at denne betegnelse ikke var nogen sællert, og jeg tror, jeg opfatter det rigtigt, når jeg siger, at man også på universiteterne finder det naturligt, at bachelortitel eller B.A. eller BS, som den måske kommer til at hedde, ligesom HA og HD osv., vinder indpas.

Formanden:

Ja, også citater skal man være forsigtige med, hvis de indeholder ord, der ikke rigtig hører hjemme under Folketingets forhandlinger.

Margrete Auken (SF):

Det, som er lidt ærgerligt i ministerens svar, er, at han bliver ved med at fastholde, at jeg skulle have efterlyst danske titler. Det ved jeg godt er vanskeligt, så det, jeg efterlyser, er retten til at tale latin på dansk i stedet for at skulle til at gøre det på engelsk.

Det er det, det drejer sig om, for det er nu engang lettere for danskere at udtale latin på dansk end på engelsk. Vi løser heller ikke problemet i forhold til en række europæiske lande ved at begynde at udtale på engelsk dér. Det er jo dog først og fremmest danske uddannelser og danske grader, vi taler om, og dem har vi traditionelt givet latinske betegnelser med dansk udtale. Det er altså et udtalespørgsmål, og det vil stadig væk være lettere at klare det. Vi kan godt lave en B.A., som så bliver en baccalaureus artium, og det vil immervæk være bedre end en bachelor. Det vil også være betydelig bedre at tale om en filosofisk doktor eller for den sags skyld opretholde en licentiattitel end at lave en Ph.D. (engelsk udtale) og en Ph.D. (dansk udtale); så får vi altså en Ph. . . . med »Phil« bag efter til forskellige udgaver af det.

Men jeg kan høre på ministerens svar, at ministeren ikke har været villig til at sætte mere end en kasse bajere på højkant, og det er jo ikke den store indsats at gøre i noget, som har en god forankring i dansk tradition, når man dog sidder med ministermagten. Jeg føler mig meget lidt beskyttet af at have en undervisningsminister med grundtvigske rødder, hvis det ikke kan komme højere end til at udsætte en kasse bajere, når det drejer sig om, at vi skal til at tale latin på engelsk i Danmark.

Men jeg vil ikke stille flere spørgsmål til ministeren, da jeg forstår, at denne sag er tabt i og med, at ministeren slap for at give en kasse bajere.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg er glad for, at vi er enige om, at hovedproblemet er denne bachelortitel, for licentiattitlen beholder vi – det hedder stadig licentiat, ligesom det gjorde det på Poul Martin Møllers tid,

[Undervisnings- og forskningsministeren]

og da var der i øvrigt også en, der hed Bertel. Der er det altså, som det hele tiden har været. Når det gælder Ph.D., er der tale om en oversættelse, og det kan ingen have noget imod.

Så er der dette nye mellemniveau, som vi ikke har et dansk ord for, og hvor vi skal vælge mellem bachelor, baccalaureus eller noget andet. Spørgeren siger »baccalaureus«; jeg siger noget andet. Jeg ville hellere have en tredje titel, men jeg tror, det er den almindelige mening, at bachelor er det, alle forstår i hele verden, og så tager vi altså det. Ikke med glæde, men hvis spørgeren får en god idé, som hun kan få tilslutning til i de lærde kredse, skal jeg meget gerne bøje mig.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 859

2) Til trafikministeren af:

Klaus Hækkerup (S):

»Hvilke initiativer vil ministeren tage for at sikre den bedst mulige forrentning af statens vejinvesteringer?«

Skriftlig begrundelse

I 1989 vil Vejdirektoratet (i henhold til oversigt af 16. januar 1989) påbegynde følgende anlægsarbejder, der ikke er omfattet af Storebæltsaftalen:

Vejforlægning nord om Åkirkeby, vejforlægning øst om Fåborg, diagonalvejen Riis-Uldum og vejforlægning ved Nr. Snede samt motorvejsanlæg Borup-Haslev. De fire første anlægsarbejder har en rentabilitet (samlet effektprocent) på henholdsvis 8, 15, 3 og 6 pct. i henhold til Vejdirektoratets prioriteringsundersøgelse fra 1984. Borup-Haslev-vejanlægget er ikke medtaget i prioriteringsundersøgelsen.

Til sammenligning er det af ministeren i brev af 13. december 1988 oplyst, at den samlede effektprocent for en forlængelse af Hillerød motorvejen til Helsingør er på 18 pct., altså væsentligt over de i år igangsatte anlægsarbejder.

Klaus Hækkerup (S):

Jeg har prøvet at give en temmelig fyldestgørende skriftlig begrundelse for spørgsmålet. Sagen er i al sin enkelhed den, at ministeren i år lader Vejdirektoratet påbegynde 4 vejarbejder,

hvor rentabiliteten er henholdsvis 8 pct., 15 pct., 3 pct. og 6 pct., medens ministeren undlader at påbegynde et andet vejarbejde, hvor rentabiliteten er udregnet til 18 pct. Mig forekommer det dog, at man i en regering, der giver udtryk for, at den gerne vil handle økonomisk rationelt, burde have påbegyndt vejinvesteringerne dér, hvor man fik den største rentabilitet ud af dem.

Trafikministeren (Knud Østergaard):

Spørgsmålet forekommer mig ikke så vanskeligt at besvare. Vejdirektoratet har, som det er spørgeren bekendt, gennem årene, siden det blev vejbestyrelse for hovedlandevejene – det var i 1972 – udarbejdet effektive prioriterings-systemer, der sikrer, at de arbejder, der har den højeste forrentning, også bliver udført først.

Jeg har derfor ikke grundlag for at tage initiativer i den af spørgeren nævnte retning. Men nu nævner spørgeren i sin begrundelse for spørgsmålet en række vejanlæg, der har en lavere forrentningsprocent end forlængelsen af Hillerød motorvejen til Helsingør. Der er dér tale om arbejder, der har hævdet sig i den sidste prioritering af større hovedlandevejsarbejder i 1984, men endnu ikke er igangsat. Forlængelsen af Hillerød motorvejen var ikke med i denne prioritering.

Jeg kan hertil sige, at når et anlæg hævder sig i en prioritering, men endnu ikke er kommet i gang, når et nyt anlæg, som ikke har været med i denne prioritering, dukker op med en højere forrentningsprocent, kan man anstændigvis ikke lade dette sidste arbejde gå forud. Det har noget med troværdighed at gøre, og det har noget at gøre med forventningerne hos de kommunale myndigheder, som har interesse i de prioriterede arbejders gennemførelse.

Klaus Hækkerup (S):

Det er rigtigt, når ministeren henviser til, at Vejdirektoratet i 1984 lavede en prioritering over de vejarbejder, der skulle udføres i 1985-1987. Vi er altså for længst ude af den prioriteringsperiode, Vejdirektoratet arbejdede på på daværende tidspunkt. Men det anfægter åbenbart ikke ministeren, og selv om nogle af projekterne er meget ringe forrentet, så lader ministeren til at være fuldkommen uanfægtet af, at man gennemgår nye projekter, der viser, at der kunne opnås en højere forrentning.

[Klaus Hækkerup]

Mit spørgsmål til ministeren er derfor: Hvor længe finder ministeren det forsvarligt at fortsætte med at gennemføre stadig lavere forrentede projekter i overensstemmelse med en mere og mere forældet prioritering, inden man skal tage fat på at få løst de anlægsopgaver, der vil give os en klart højere forrentning?

Trafikministeren (Knud Østergaard):

Spørgeren kender udmærket mit svar, for vi har jo ført en, jeg må vist gerne sige længere korrespondance om det problem. Det har spørgeren også gjort med min forgænger, og jeg har svaret, at jeg holder mig til min forgængers besvarelse af de spørgsmål, som hr. Klaus Hækkerup har stillet. Så for mig er der ikke noget nyt i den sag og heller ikke i det svar, som jeg adskillige gange har givet.

Dohrmann (FP):

Kan ministeren bekræfte, at den indgåede aftale vedrørende Storebæltsforbindelsen umuliggør en god, fornuftig og sund prioritering med hensyn til færdiggørelse og etablering af veje, fordi de midler, der nu engang er afsat eller er enighed om skal bruges på vejområdet, ifølge aftalen skal anvendes i nogle bestemte områder i landet?

Klaus Hækkerup (S):

Jeg finder det klart utilfredsstillende, at ministeren henholder sig til oplysninger, som hans forgænger har afgivet. Jeg ved ikke præcis, hvad det er for oplysninger, ministeren sigter til. Jeg har stillet et spørgsmål til ministeren for at få ministerens svar og ministerens stillingtagen til de problemer, det giver for mig, at staten ikke investerer sine midler på vejområdet dér, hvor man får mest muligt ud af det, og jeg finder det langt fra tilfredsstillende, at ministeren svarer ved at henvise til forgængerens, som måske igen kunne henvise til forgængerens.

Risgaard Knudsen (S):

Da det flere gange er kommet til udtryk fra ledende folk i Fremskridtspartiet, at Fremskridtspartiet intet har tilovers for det nordjyske område og de erhvervsprojekter, der ligger i det nordjyske område, vil jeg gerne spørge ministeren, om han ikke i ét og alt vedstår de tilfælde, som er givet af den nuværende og den tidligere regering, hvor ministerens eget parti også

har siddet som det ledende regeringsparti. Jeg tror ikke, jeg behøver at uddybe de pågældende projekter nærmere, men mit spørgsmål er alene affødt af hr. Dohrmanns negative holdning over for den nordjyske landsdel og dermed også Fremskridtspartiets negative holdning over for den nordjyske landsdel.

Trafikministeren (Knud Østergaard):

Jeg har under tidligere debatter her i salen fra talerstolen bekræftet, at der ikke fra min side, så længe jeg er trafikminister, sker noget brud på Storebæltsaftalen, og dermed mener jeg, at jeg faktisk har besvaret både hr. Risgaard Knudsens og hr. Dohrmanns spørgsmål.

Derudover kommer vi i vanskeligheder, når vi skal skaffe investeringer til øvrige højhastighedslandeveje i riget. Det vil jeg da gøre alt hvad jeg kan for at søge, men jeg har bemærket, at kravene til mig i høj grad stilles i forhold til det sted, hvor man er valgt til Folketinget.

Hr. Klaus Hækkerup har et problem; der er andre, som jeg kan se lytter interesseret til debatten, der også har et problem. Mit hovedsynspunkt er, at jeg vil lægge vejene dér, hvor der er mest behov for dem.

Dohrmann (FP):

Jeg mener faktisk ikke, jeg fik noget svar på mit spørgsmål, for jeg spurgte rent faktisk, om det ikke var en temmelig umulig opgave at foretage en god, sund og fornuftig prioritering, når man var bundet af en aftale som den, den gamle firkløverregering indgik med bl.a. hr. Risgaard Knudsen eller Socialdemokratiet, hvorefter man som minister er bundet på hænder og fødder og ikke, som hr. Klaus Hækkerup nu spørger om, er i stand til, selv om man måske har viljen til det, at foretage en trafikmæssig vurdering af, hvad der er behov for.

Endelig skal jeg fuldstændig afvise hr. Risgaard Knudsens udtalelser, selv om det ikke er et helt legalt spørgsmål, for når vi har udtalt os negativt om de mange millioner kroner, der skal anvendes i det nordjyske, er det naturligvis baseret på en nøgtern vurdering og ikke ud fra en betragtning af, at vi ikke bryder os om bestemte landsdele.

J. K. Hansen (S):

Jeg skal på foranledning af de spørgsmål, der bliver stillet til ministeren her, stille ministeren

[J. K. Hansen]

det helt klare og konkrete spørgsmål vedrørende vejbevillingerne, om ministeren kan bekræfte, at vejbevillingerne – og det er altså også til de veje, der tales om her i dag – i de seneste år er skåret ned med mellem 200 og 300 mio. kr.

Trafikministeren (Knud Østergaard):

Hr. Dohrmann, som jeg har forstået lejlighedsvis deltager i arbejdet i Trafikudvalget, vil have bemærket under dette arbejde, at jeg har givet tilsagn om, at jeg, når finansloven for 1990 er på plads, vil give en prioriteringsrækkefølge for de vejinvesteringer, der skal forekomme i de næste fire-fem år, og jeg beder hr. Dohrmann om at have tålmodighed indtil da.

Over for hr. J. K. Hansen kan jeg bekræfte, at der i de sidste 15 år hvert år er sket nedskæringer på vejbudgettet under skiftende ministre, og den størrelsesorden, som hr. J. K. Hansen nævner her, den forekommer mig ikke fremmed, ej heller i min periode.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 862

3) Til *trafikministeren* af:

J. K. Hansen (S):

»Vil ministeren oplyse grunden til, at han har trukket de af ham fremsatte aktstykker nr. 194 og 195 vedrørende DSB's indtræden i diverse aktieselskaber tilbage?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge dagspressen har ministeren uden nærmere begrundelse trukket aktstykkerne 194 og 195 tilbage. Dette synes så meget mere mærkeligt, som ministeren i aktstykkerne fremhæver betydningen – ikke mindst for DSB's konkurrencemæssige stilling – af, at DSB får tilladelse til at indtræde i private aktieselskaber.

J. K. Hansen (S):

Det var med nogen forundring, jeg erfarede, at trafikministeren uden nærmere motivering havde trukket to aktstykker tilbage fra Finansudvalget. Det drejer sig om aktstykke nr. 194, hvor ministeren anmoder om, at DSB kan indtræde som aktionær i Nordjysk Transportcenter med en aktiepost på 30.000 kr., og det drejer sig om aktstykke nr. 195, hvor trafikministeren

anmoder om, at DSB sammen med Carl Bro Gruppen A/S og Cowiconsult Rådgivende Ingeniører A/S etablerer det, der hedder Dan Rail Consult A/S, med en aktiekapital fra DSB's side på 100.000 kr.

Disse aktstykker synes jeg var meget positive, og ministeren skal ikke have utak for at have fremsat dem, men det, der forundrer, er, at ministeren trækker dem tilbage, og jeg vil gerne have en hel klar fremstilling af, hvad der er grunden til, at ministeren har trukket disse to gode aktstykker tilbage.

Rygtet vil vide, at ministeren har været udsat for det, man vel kunne kalde »politisk voldtægt«, fra sine egne partifællers side.

Trafikministeren (Knud Østergaard):

Bemærkningen var en tilføjelse til selve spørgsmålet. Jeg vil koncentrere mig om at besvare spørgsmålet i første omgang og sige følgende:

I forbindelse med aktstykkernes behandling i Finansudvalget har der været overvejelser fremme om at få belyst de betingelser, der vil være ved oprettelse af fælles statslige selskaber, og det er på denne baggrund, jeg har foranlediget en embedsmandsgruppe nedsat, der har til opgave at udarbejde et notat, som belyser fordele og ulemper ved fælles statslige-private selskaber. Arbejdsgruppen forventes at fremkomme med et resultat her i løbet af sommeren. Derefter vil jeg tage spørgsmålet om genfremsettelse af aktstykkerne til Finansudvalget op til fornyet overvejelse.

J. K. Hansen (S):

Jeg ved ikke, om jeg skal være overrasket over det svar, jeg får fra ministeren. Men jeg kan sige, at jeg synes, begge aktstykker har en meget fyldestgørende tekst; det kan jeg kun rose aktstykkefremstilleren for.

Det fremgår af denne tekst, at det vil være til stor gavn både for den private virksomhed og selvfølgelig også for statsvirksomheden, som indgår i dette arbejde.

Hvad angår aktstykke 195, er det altså et arbejde, der har foregået et stykke tid, men da det er svært for selskabet at overbevise klienterne om ejerforholdet, vil man altså nu danne dette aktieselskab. Og da Dan Rail Consults markedsområde er afgrænset og det er jernbanevæsenet, der har ekspertisen, er det nødvendigt, at

[J. K. Hansen]

DSB kommer ind i dette selskab, som det også fremgår af aktstykket.

Derfor vil jeg spørge, om ministeren ikke kunne overveje hurtigt at få fremsat aktstykket, således at det kunne behandles færdigt og arbejdet komme i gang.

Dohrmann (FP):

Må jeg i tilknytning til det, hr. J. K. Hansen spørger om, spørge ministeren, om han vil overveje senest ved den nye folketingssamlings bgyndelse på landsbasis at fremsætte et forslag i retning af det, Folketinget just har vedtaget vedrørende hovedstadsområdet, således at vi sikrer, at mindst – jeg siger udtrykkelig mindst – 45 pct. af den kollektive trafik udføres af private, således at bl.a. DSB's indblanding bliver så lille som overhovedet muligt.

Trafikministeren (Knud Østergaard):

Jeg må måske sige, at jeg synes, hr. Dohrmanns spørgsmål ligger lidt uden for intentionen med hr. J. K. Hansens spørgsmål.

Men det giver mig anledning til en lidt bredere besvarelse til hr. J. K. Hansen, for under arbejdet er jeg blevet klar over, at der fremover på flere og flere områder vil ske et samarbejde mellem private, henholdsvis statslige, amtskommunale eller kommunale myndigheder. Derfor vil det også være naturligt at søge frem til en ordning, så man ikke skal have en principiel diskussion under ethvert aktstykkets behandling.

Jeg tænker i den forbindelse på den nye havnelov, som vi agter at fremsætte forslag til i næste folketingssamling, og som også indeholder problemer af den karakter, jeg nævner her. Jeg tænker endvidere på vore teleselskaber, som jeg har haft kendskab til i anden anledning, og som opretter det ene datterselskab efter det andet.

Vi er altså inde i en udvikling, som jeg gerne vil have lov til at se nærmere på, og det er baggrunden for, at jeg har trukket de to aktstykker tilbage. Jeg håber, at også hr. J. K. Hansen har forståelse for den ideelle baggrund, jeg har for min handling.

Risgaard Knudsen (S):

Ministerens sidste svar synes jeg nok var af en vis interesse; jeg tænker her på ministerens forsøg på at begrunde, hvorfor de to aktstykker var blevet trukket tilbage.

Det giver mig anledning til at spørge ministeren, om han til Folketingets Finansudvalg har fremsendt 2 aktstykker, der ikke har været tjekket grundigt af, og som ikke har været gjort til genstand for den seriøse overvejelse, som bør være tilfældet, inden en minister fremsender aktstykker til Folketingets Finansudvalg. Det er mit ene spørgsmål.

Men for nu ikke at besværliggøre det mere for ministeren end højst nødvendigt, vil jeg føje til, at jeg egentlig ikke tror, det forholder sig på den måde, derfor mit spørgsmål nr. 2: Forholder det sig ikke langt snarere på den måde, at ministeren, efter at han har fremsendt sine to aktstykker til Finansudvalget, derved har givet anledning til en diskussion i regeringen – og måske i endnu højere grad i ministerens egen folketingsgruppe – og at det er dér, ministeren har fået et pålæg om at trække de to aktstykker tilbage?

Hvis det er tilfældet, synes jeg, Folketinget har krav på at få den egentlige forklaring, og den mener jeg ikke vi har fået endnu.

Trafikministeren (Knud Østergaard):

Jeg kan berolige hr. Risgaard Knudsen med, at hans frygt for, at aktstykkerne ikke skulle være grundigt overvejet, har han ikke noget at have i. De har været særdeles grundigt overvejet, bl.a. det ene aktstykkets muligheder for at operere henholdsvis her i landet eller uden for landets grænser. Vi har drøftet det meget principielt i Trafikministeriet, hvis grundighed hr. Risgaard Knudsen er udmærket bekendt med.

Når vi kommer til det andet spørgsmål, hvor man ville påstå, at det skulle være den konservative folketingsgruppe, som har tvunget mig til at trække det tilbage, kan jeg afkræfte det. Der har været en principiel drøftelse, og den har selvfølgelig givet mig anledning til overvejelser og har indgået i de forhandlinger og i de beslutninger, som fremgik af mit første svar på spørgsmålet.

Margrete Auken (SF):

Nu overvejer man jo, om man kan se en sort streg i panden på ministeren. Det vil vi ikke spørge om, men derimod om ministeren kan forklare, hvorfor et så velovervejet aktstykke bliver trukket tilbage. Gør de ikke deres hjemmearbejde i ministeriet?

Trafikministeren (Knud Østergaard):

Jeg er ked af, at fru Margrete Auken var så fjernt fra mikrofonen på det tidspunkt, at jeg ikke hørte spørgsmålet ganske tydeligt. Jeg mener ikke, der er noget i vejen med min hørelse, men hvis fru Margrete Auken med formandens tilladelse vil være så venlig at gentage spørgsmålet.

Margrete Auken (SF):

Det vil jeg gerne. Jeg vil spørge ministeren, hvordan det kan være, at så gennemarbejdede aktstykker blev trukket tilbage, for samtlige forklaringer, vi nu har fået, er utilstrækkelige i forhold til, at de er blevet trukket tilbage. Hvis det er de sande forklaringer, vi har fået, må det jo være, fordi man alligevel ikke er dygtig nok i Trafikministeriet, når man har gjort sig grundige overvejelser. Eller hvad er det?

Trafikministeren (Knud Østergaard):

Jeg mener, jeg har besvaret spørgsmålet. Jeg mener, at vi står over for – det fremgik også af mit svar i anden omgang – en række løsninger på en række problemer på områder, ikke mindst inden for mit område, der vil give anledning til samvirke mellem private på den ene side og staten, amter eller kommuner på den anden side, og dér vil jeg gerne have en så grundig vurdering som overhovedet muligt af den udvikling, vi går frem mod. Det er baggrunden for ikke at foregribe begivenhedernes gang ved at lægge noget principielt ind i de aktstykker, som jeg forelagde i Finansudvalget.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Formanden:**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Glistrup: spm. nr. S 676

Stillinger: spm. nr. S 683

Tommy Dinesen: spm. nr. S 752

Margrete Auken: spm. nr. S 816 og 825

J. K. Hansen: spm. nr. S 820

Graversen: spm. nr. S 821–823

Kofod-Svendsen: spm. nr. S 824

Lis Noer Holmberg: spm. nr. S 826

Jane Oksen: spm. nr. S 827 og 828

Spm. nr. S 676

Til *kommunikationsministeren* (14/3 89) af:

Glistrup (FP):

»Hvilke radiofrekvensreserver disponerer Danmark over?«

Begrundelse

Det er almindeligt bekendt, at der mange steder i Danmark er flere, som vil drive lokalradio, end dem, der kan få tilladelse hertil. Myndighedernes undskyldning plejer at være, at man til rådighed for lokalradioer alene har bølgelængderne 92,8 MHz, 93,1 MHz og 104,3 MHz.

Det har derfor vakt opsigt, at den socialdemokratiske fagforenings radio i Helsingør, da den ikke kunne klare sig i konkurrencen, fik den særfavoriseringsaltvandsindsprøjtning, at den fik tildelt en frekvens på 89,1 MHz, og at forlydender vil vide, at dette følger af en aftale, som den daværende socialdemokratiske regering i begyndelsen af 1980'erne indgik med LO el. lign. om, at der skulle være ekstra frekvenser til rådighed for den såkaldte arbejderbevægelse.

Nærmere belysning af mulighederne på området og risikoen for, at kommercielt fornuft-drevne lokalradioer skal lukkes og/eller have nedskåret (eventuel ubekvem) sendetid, ønskeliggør en udførlig og særdeles stærkt konkretiseret besvarelse af nærværende spørgsmål.

Svar (22/3 89):

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Ud fra oplysningerne i begrundelsen for spørgsmålet antages spørgsmålet at vedrøre fordeling af sendemuligheder til lokalradioformål i FM-radiofonibåndet.

Baggrunden for den nuværende fordelingspraksis er nærmere beskrevet i bemærkningerne til lovforslag nr. L 31 fra oktober 1985 (lokalradiolov).

Af bemærkningerne fremgår, at der som hovedregel skal være mulighed for én nærradiosender pr. kommune og så vidt muligt flere sendere pr. storbyområde. Hvis frekvensmæssige

[Kommunikationsministeren]

begrænsninger medfører, at ikke alle behov kan imødekommes, træffes valget mellem alternative løsningsmuligheder af det centrale udvalg (udvalget vedrørende lokalradio og -tv).

Ud fra disse forudsætninger blev der i 1986 udarbejdet en rammeplan, hvori f.eks. Helsingør på grund af kommunens størrelse og geografiske forhold fik udmeldt to sendemuligheder. Spørgsmålet om, hvornår sendemulighederne herefter ibrugtages, og hvem der skal have sendetilladelse på de tildelte frekvenser, henhører under det lokale radionævn i Helsingør.

P&T har pr. ultimo februar 1989 udstedt teknisk sendetilladelse til i alt 238 lokalradiosendere. Udsendelsestiden deles for mange senderes vedkommende mellem flere lokalradiostationer (programproducenter).

Det kan endvidere oplyses, at der ikke forefindes frekvenser til lokalradioformål, der ikke er disponeret over. Alle lokalradiofrekvenser er enten i brug eller er reserveret til fremtidig brug i kommuner, der endnu ikke har udnyttet de muligheder, der er udmeldt i rammeplanen. Da lokalradiofrekvenserne genbruges i et fast mønster over hele landet, vil det som hovedregel ikke være muligt at overføre uforbrugte sendemuligheder fra ét geografisk område til et andet.

Det påregnes, at der inden for en seksårig periode gennem forhandlinger med vore nabolande kan tilvejebringes enkelte supplerende sendemuligheder til lokalradio. Det kan forventes, at udvalget vedrørende lokalradio og -tv primært vil stille disse sendemuligheder til rådighed for lokalområder med utilstrækkelig radiodækning samt for tætbefolkede områder med uopfyldte behov.

Det skal afslutningsvis understreges, at disse supplerende sendemuligheder af tekniske årsager ikke kan fordeles frit, idet der bl.a. skal tages hensyn til risikoen for forstyrrelser fra andre stationer, der sender på samme frekvens eller på nabokanaler.

Spm. nr. S 683

Til *arbejdsministeren* (16/3 89) af:

Stillinger (SF):

»Vil ministeren bekræfte, at ledige, som er under 50 år, og som ikke har en kompetencegivende uddannelse, kan få uddannelsesydelse,

hvis de selv finder en uddannelsesplads allerede i august måned 1989?»

Begrundelse

Af Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 122 af 24. februar 1989 fremgår det ikke ganske klart, om ledige, som ikke har en kompetencegivende uddannelse, men som selv finder en uddannelsesplads, kan få uddannelsesydelse. Derfor ønskes ministerens bekræftelse på, at såfremt ledige selv kan finde en uddannelsesplads med start august 1989, så har de ret til uddannelsesydelse.

I modsat fald må disse ledige vente til august 1990 med at påbegynde en uddannelse.

Svar (22/3 89):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Forligsaftalen mellem regeringen og Socialdemokratiet og dermed det oprindelige lovforslag (L 55) indeholdt ikke nogen formuleringer om ret til uddannelse med uddannelsesydelse før 1. arbejdstilbud.

Det indgik dog som et led i aftalen, at parterne efterfølgende ville undersøge mulighederne for at fremsætte et ændringsforslag om en mulig adgang til uddannelse med uddannelsesydelse før 1. arbejdstilbud til ledige uden kompetencegivende uddannelse.

Denne mulighed er blevet udmøntet i den nu vedtagne lov om arbejdstilbud til ledige for at give sådanne ledige mellem 25 år og 50 år uden kompetencegivende uddannelse lejlighed til at uddanne sig med uddannelsesydelse på en uddannelse, som den ledige selv har valgt.

Muligheden for at få uddannelsesydelse i stedet for uddannestilbud før 1. arbejdstilbud indtræder den 1. januar 1990. Det sker ved, at der i 1990, 1991 og 1992 reserveres en økonomisk ramme ud af de 1,8 mia. kr., som er afsat i forbindelse med forliget.

Det er således rigtigt, at muligheden først består efter 1. januar 1990.

Jeg skal for god ordens skyld henvise til min besvarelse af de tidligere gennem Arbejdsmarkedsudvalget stillede spørgsmål 53-54 og 74-76.

Bilag

Arbejdsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 53, 54, 74, 75 og 76 af henholdsvis 17. og 28. november 1988 (L 55 – bilag 35 og 51).

[Arbejdsministeren]**Spørgsmål 53:**

»Ministeren bedes redegøre for, hvorfor der er adgang til selv at søge sig en uddannelsesplads og modtage uddannelsesydelse før første arbejdstilbud for de ledige, som ingen kompetencegivende uddannelse har – ifølge lovforslaget kan disse ledige jo udelukkende modtage et uddannelsesstilbud fra arbejdsformidlingen.«

Spørgsmål 54:

»Kan ministeren i forlængelse heraf bekræfte, at denne bestemmelse er i skærende modstrid med intentionerne med lovforslaget, idet forslaget udtrykkeligt forudsætter længerevarende uddannelse af 2½ års varighed, som skal gøre det muligt for ufaglærte at tage en egentlig, også længerevarende erhvervskompetencegivende uddannelse?«

Spørgsmål 74:

»Ministeren bedes oplyse, om lovforslaget ikke indebærer, at arbejdsløse, som ingen kompetencegivende uddannelse har, kun ifølge lovforslaget kan modtage et uddannelsesstilbud fra arbejdsformidlingen før 1. arbejdstilbud, og at de før 1. arbejdstilbud ikke selv kan søge sig en uddannelsesplads og modtage uddannelsesydelse.«

Spørgsmål 75:

»Kan ministeren bekræfte, at samtlige langtidsledige efter 1. arbejdstilbud har adgang til selv at søge uddannelsesplads og modtage uddannelsesydelse, samtidig med at de har ret til at modtage et uddannelsesstilbud fra arbejdsformidlingen?«

Spørgsmål 76:

»Hvis ministeren kan bekræfte, at dette er lovforslagets indhold, bedes ministeren besvare, hvorfor der indføres denne forskel i adgangen til uddannelsesmuligheder for de ledige, der ingen kompetencegivende uddannelse har, når det drejer sig om deres ret til uddannelse før 1. arbejdstilbud.«

Svar:

Spørgsmål 74 og 75 kan besvares bekræftende.

For så vidt angår spørgsmål 53, 54 og 76 skal jeg bemærke følgende:

Forligsaftalen mellem regeringen og Socialdemokratiet – og dermed lovforslaget – indeholder ikke formuleringer om ret til uddannelse med uddannelsesydelse før 1. arbejdstilbud.

Jeg kan dog oplyse, at det som led i aftalen indgik, at parterne efterfølgende ville undersøge mulighederne for at fremsætte et ændringsforslag omfattende adgang til uddannelse med uddannelsesydelse før 1. arbejdstilbud til ledige uden en kompetencegivende uddannelse.

Grundlaget for en sådan eventuel mulighed er naturligvis, at den skal udmøntes inden for de økonomiske rammer, der gælder for forligsaftalen.

Det vil blandt andet indebære, at udgifterne til uddannelser skal afholdes af de 1,8 mia. kr., der er afsat til uddannelsesaktiviteter i den 4-årige aftaleperiode fra 1989 til 1992.

Da forhandlingerne mellem parterne stadig pågår, kan jeg ikke på nuværende tidspunkt give eksakte oplysninger om, hvordan en mulig ordning vil blive udformet.

Spm. nr. S 752

Til statsministeren (11/4 89) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Er det regeringens politik, at alene prisen skal være afgørende for regeringen, siden man har givet lov til at lade udenlandske statssubsidierede sandsugere arbejde for A/S Storebæltsforbindelsen, og har man regnet på, hvad mindskede skatteindtægter og udbetaling af understøttelse til de danske søfolk belaster samfundet med ved miljøministerens beslutning, der betyder arbejdsløshed for de danske sandsugere og søfolk?«

Begrundelse

Når miljøministeren nu har givet grønt lys for udenlandske statssubsidierede sandsugere til at grave for A/S Storebæltsforbindelsen, medfører det, at den danske stat mister indtægter ved, at skat og fortjeneste ved arbejdet går til udlandet.

Helt barokt er det at tage udenlandske sandsugere til arbejdet, når det er Skov- og Naturstyrelsen, der har bestemt størrelsen af de nuværende danske sandsugere, og der er flere folk på en lille sandsuger sammenholdt med større skibe.

[Tommy Dinesen]

Når miljøministeren oven i købet til Udvalget om Offentlige Arbejder fremfører at ville tage de billigste tilbud i fremtiden, kan det betyde et farvel til dansk knowhow på området. Sagen er jo den, at regeringen ikke har medtaget sandsugere i Dansk Internationalt Skibsregister (DIS), hvorved både hyren og besætningsstyrrelsen er direkte og indirekte afgjort af regeringen.

Det burde være en selvfølge – og det har de brovenlige partiers ordførere før brugt som argument for byggeriet – at byggeriet af de faste forbindelser skulle give danske arbejdspladser.

I denne sag har regeringen selv givet begrænsningerne for, at de danske sandsugere skulle kunne konkurrere på prisen. Samtidig må det være en åbenlys fordel – hvis der skulle ske skader på havmiljøet – at det var et dansk rederi, man kunne anlægge en eventuel erstatningssag imod.

Svar (17/5 89):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Om den fulgte praksis for udstedelse af tilladelse til indvinding af råstoffer fra havbunden kan jeg henvise til miljøministerens svar af 27. januar 1989 på spørgerens spørgsmål nr. S 431.

Herudover kan jeg sige, at der efter regeringens opfattelse ikke er noget, der tyder på, at forventningerne til omfanget af dansk arbejdskraft ved projektet totalt set ikke vil blive indfriet.

Spm. nr. S 816

Til *miljøministeren* (9/5 89) af:

Margrete Auken (SF):

»Vil Danmark støtte det forslag vedrørende bl.a. sikring af regnskovene, der foreligger fra IUCN (International Union Conservation of Nature) (og delvis FN's miljøorganisation, UNEP (United Nations Environmental Programme)) om at forhandle en konvention om biologisk forskelligartethed (Biological Diversity), og vil ministeren søge at få en samlet nordisk opbakning af forslaget til mødet i Nairobi i maj 1989?«

Svar (17/5 89):

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Det fremgår af regeringens handlingsplan for miljø og udvikling fra december 1988, at regeringen vil »støtte bestræbelserne for at etablere en verdensomspændende konvention om bevaring af biologisk mangfoldighed« (s. 68).

Jeg går ud fra, at de øvrige nordiske lande vil indtage den samme holdning som den danske regering til det pågældende forslag, der som bekendt fremgår af rapporten »Vor fælles fremtid« fra Verdenskommissionen for Miljø og Udvikling (Brundtlandrapporten), og som tidligere har fået en positiv modtagelse i styrelsesrådet for UNEP (United Nations Environment Programme). Den danske delegation vil på det forestående møde i styrelsesrådet i denne måned søge at koordinere regeringens synspunkter med de øvrige nordiske lande samt EF-landene.

Spm. nr. S 820

Til *industriministeren* (3/5 89) af:

J. K. Hansen (S):

»Vil ministeren bekræfte eller afkræfte forlydender om, at Søfartsstyrelsen har planer om en nedlæggelse af Søfartsskolen i Sønderborg fra nytår 1990?«

Begrundelse

Ifølge dagspressen (Jydske Tidende) har Søfartsstyrelsen indstillet til industriministeren, at Søfartsskolen i Sønderborg nedlægges fra nytår 1990.

Grunden til indstillingen om nedlæggelse skulle være en omlægning af søfartsskolernes erhvervsfaglige grunduddannelser fra de nuværende fem måneder til et tre ugers sikkerhedskursus, og at der ved denne omlægning af søfartsuddannelserne bliver en overkapacitet af uddannelsesinstitutioner.

For det første synes en sådan omlægning fra fem måneders grundkursus til et tre ugers sikkerhedskursus helt uforståelig og uforvarselig.

For det andet er det lige så uforståeligt, såfremt der skal nedlægges uddannelsesinstitutioner inden for søfarten, at man så foreslår den nyeste og bedst placerede skole i landet.

Svar (17/5 89):

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

[Industriministeren]

Jeg kan bekræfte, at Søfartsstyrelsen i forbindelse med en af regeringen ønsket gennemgang af alle søfartsuddannelser med henblik på en tilpasning af kapaciteten på søfartsskolerne til erhvervets behov og den forventede elevtilgang blandt andet har indstillet, at Sønderborg Søfartsskole nedlægges.

Jeg har anmodet samtlige interesserede organisationer om deres bemærkninger til Søfartsstyrelsens indstilling. Når svar herpå er modtaget, vil jeg tage stilling til den fremtidige placering af skolerne.

I mine overvejelser vil også indgå de af spørgeren i begrundelsen anførte momenter.

Spm. nr. S 821

Til *udenrigsministeren* (3/5 89) af:

Graversen (S):

»Hvilke følger får det for Danmarks holdning og indsats, at USA's udenrigsminister Baker den 22. marts 1989 har afvist at støtte en uafhængig palæstinensisk stat?«

(Besvaret sammen med spm. nr. S 822).

Spm. nr. S 822

Til *udenrigsministeren* (3/5 89) af:

Graversen (S):

»Hvad mener ministeren er en hindring for en officiel anerkendelse af PLO som palæstinensernes repræsentanter og en uofficiel anerkendelse af en Palæstinastat, og hvad agter ministeren konkret at gøre for at lægge yderligere pres på USA og Israel for at fremme fredsprocessen?«

Svar (12/5 89):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Løsningen af den arabisk-israelske konflikt må ske på grundlag af Sikkerhedsrådets resolutioner 242 og 338, som anerkender Israels ret til eksistens inden for sikre og anerkendte grænser samt det palæstinensiske folks ret til selvbestemmelse med alt, hvad dette indebærer. På indeværende tidspunkt finder regeringen det ikke hensigtsmæssigt nærmere at kommentere fredsprocessens mulige eller ønskelige udfald.

Til den amerikanske betænkelse ved at støtte oprettelsen af en uafhængig palæstinen-

sisk stat må føjes, at USA også modsætter sig israelsk suverænitet over eller permanent besættelse af Vestbredden og Gaza. En afgørelse om disse territoriers fremtid må derfor gøres til genstand for forhandlinger mellem de direkte berørte parter.

Sammen med sine europæiske og nordiske partnere yder regeringen en beslutningsindsats for at fremme fredsprocessen i Mellemøsten og er indstillet på at støtte ethvert realistisk tiltag. Regeringen finder imidlertid ikke, at ensidig pression vil fremme fredsprocessen. I stedet søger vi at overbevise de direkte berørte parter om nødvendigheden af at nærme sig hinanden. Således understregede jeg under mit besøg i Jerusalem den 21.-22. marts d.å. betydningen af, at der etableres en direkte kontakt mellem Israel og PLO.

Det er regeringens opfattelse, at den altovervejende del af palæstinenserne i de besatte områder såvel som i omkringliggende lande i dag betragter PLO som deres talerør. Dette er baggrunden for, at Udenrigsministeriet har en løbende og ganske intensiv dialog med PLO's repræsentant i København, som efter omstændighederne modtages på højt niveau i ministeriet. Endvidere har den danske ambassadør for Tunesien, der er bosiddende i Algeriet, kontakt med PLO's hovedkvarter i Tunis.

De folkeretlige forudsætninger for en dansk anerkendelse af den proklamerede palæstinensiske statsdannelse foreligger ikke. Den arabisk-israelske konflikt løses ikke ved ensidige handlinger som f.eks. udråbelse af en stat eller militær besættelse af et område, men kun ved forhandling.

Spm. nr. S 823

Til *udenrigsministeren* (3/5 89) af:

Graversen (S):

»Hvordan mener ministeren at forholdet er mellem overtrædelser af menneskerettighederne i Tjekkoslaviet og de besatte områder i Israel (Gaza og Vestbredden)?«

Begrundelse

Der henvises til ministerens rejser den 1. marts og den 22. marts 1989.

Svar (16/5 89):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Det er regeringens opfattelse, at der sker overtrædelser af menneskerettighederne både i Tjekkoslovakiet og i de af Israel besatte områder.

Overtrædelsernes indhold og deres historiske og politiske baggrund er imidlertid så forskellige, at en sammenligning er meningsløs.

Spm. nr. S 824

Til *boligministeren* (8/5 89) af:

Kofod-Svendsen (KRF):

»Finder ministeren anledning til at ændre reglerne for ejerskiftelån, således at det sikres, at der er tale om en reel overdragelse af ejendommen, når der anmodes om ejerskiftelån i forbindelse med separation og skilsmisse?«

Begrundelse

Ifølge Jyllands-Posten den 27. februar 1989 har et ægtepar ladet sig separere i 8 dage alene for at kunne få frigjort opsparingen i den fælles ejendom ved optagelse af et ejerskiftelån. Det er en urimelig omgåelse af reglen om, at det er udelukket at yde ejerskiftelån, såfremt der er tale om en overdragelse mellem ægtefæller af en ejendom, der også efter overdragelsen skal tjene til bolig for begge ægtefæller. Ved at lade sig separere proforma i ganske kort tid kan ægtefællerne få udbetalt ejerskiftelån og på den måde få et lån, der er fritaget for forbrugsrenteafgift.

Der bør kunne stilles strengere krav til, at separationen skal være reel, inden ejerskiftelånet udbetales, f.eks. ved at kræve, at lånet ikke kan komme til udbetaling, før den ene af ægtefællerne er flyttet fra huset.

Svar (17/5 89):

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Jeg er enig i, at separation uden den ene parts fraflytning alene med det formål at opnå ejerskiftelån i et realkreditinstitut må betragtes som en omgåelse af reglen om, at ejerskiftelån ikke kan ydes til overdragelse mellem ægtefæller, såfremt ejendommen fortsat tjener til fælles bolig.

Jeg agter derfor at meddele realkreditinstitutterne, at disse ved anmodning om ejerskiftelån på basis af en separation skal sikre sig, at

ejendommen i fremtiden ikke skal tjene til fælles bolig for de pågældende.

Jeg finder endvidere anledning til at bemærke, at når forbudet mod realkreditinstitutternes ydelse af ejerskiftelån kun gælder ægtefæller, der efter overdragelsen begge bliver boende, skyldes det de overordentlig store kontrolvanskeligheder, der ville være forbundet med at håndhæve en tilsvarende regel for papirløse samlivsforhold.

Spm. nr. S 825

Til *energiministeren* (8/5 89) af:

Margrete Auken (SF):

»Kan ministeren oplyse størrelsen af de totale økonomiske bidrag, Danmark har ydet til IAEA (Det Internationale Atomenergiagentur), samt oplyse, hvordan IAEA's udgifter fordeles sig på følgende poster: a) forskning og udvikling af atomkraftteknologi, b) promotion og information om atomkraft, c) international monitoring af sikkerheden ved atomkraftanlæg, d) international overvågning af transport af radioaktive materialer, e) teknisk rådgivning og assistance til udviklingslandene vedrørende atomkraftteknologi?«

Begrundelse

Siden 1957 har Danmark været medlem af Det Internationale Atomenergiagentur, en international organisation, der bl.a. har til formål at promovere atomkraft. Danmark yder hvert år et vist beløb til IAEA's aktiviteter.

Svar (17/5 89):

Energiministeren (Bilgrav-Nielsen):

Danmark har siden 1958 ydet økonomiske bidrag til IAEA. Danmark har i denne periode i alt ydet 12.590.867 US-dollars.

Med hensyn til spørgsmålet om fordelingen af IAEA's budget kan det oplyses, at IAEA i sit budget for 1990 forudser at kunne råde over i alt 232.044.000 US-dollars, der fordeles på nedenstående måde:

Heraf til
teknisk
rådgivning
og
assistance
til ulande

[Energiministeren]

	1.000 doll.	1.000 doll.
1. Kernekraft og brændselskredsløb	17.654	4.015
2. Nuklear anvendelse i landbrug, industri og sundhed	76.438	27.229
3. Nuklear sikkerhed og strålingsbeskyttelse	15.816	5.066
4. Sikkerhedskontrol af nukleare anlæg	57.424	72
5. Administration og støttefunktioner	64.712	6.140
	<hr/>	<hr/>
	232.044	42.522

Det har ikke været muligt at opdele IAEA's budget i udgiftsposter svarende til de betegnelser, der er anvendt i spørgsmålet.

Spm. nr. S 826

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (8/5 89) af:

Lis Noer Holmberg (CD):

»Hvad agter ministeren helt konkret at foretage med hensyn til lægeskolen i Odense og de kan Mogens Hørders arbejde med eventuelle omlægninger?«

Begrundelse

Den uvished, der i øjeblikket hersker om ministerens ideer med lægeuddannelsen, er meget belastende for såvel lærere som elever på lægeskolen og skader den fremtidige planlægning af uddannelsen i Odense. Som sagen står i øjeblikket, dvs. helt uafklaret, virker det lammende for alle involverede parter og skader såvel de studerende, som er i gang med deres uddannelse, som de studenter, der ønsker at starte på deres lægeuddannelse i Odense.

Svar (17/5 89):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Som det fremgår af vedlagte notat, vil der ved sundhedsuddannelserne i Odense på forslag til finanslov 1990 blive indarbejdet 1,5 mio. kr. som en generel besparelse på Odense Universitets ordinære budget.

Med hensyn til tilvejebringelsen af den selektive besparelse fra og med 1991 vil spørgs-

målet blive drøftet med en bred vifte af Folketingets partier.

Bilag

Undervisningsministeriet Den 17. maj 1989

Notat vedr. besparelser på sundhedsuddannelsesområdet.

1. Sundhedsvidenskabeligt Fakultet i København

Københavns Universitet og Københavns Tandlægehøjskole opfordres til at iværksætte deres forslag til oprettelse af Sundhedsvidenskabeligt Fakultet (SVF). Dette indbringer ca. halvdelen af det selektive besparelseskrav, der beløber sig til 25,0 mio. kr. i 1993.

Størstedelen af besparelsen angår bygningsdrift og administration og medfører derfor næppe uddannelsesmæssige eller forskningsmæssige problemer. Problemerne i København er hermed løst.

2. Fordeling af de selektive besparelser i 1990

Besparelsen er på 12,0 mio. kr. i 1990. Heraf bærer SVF i København de 6,0 mio. kr.

De øvrige sundhedsvidenskabelige uddannelsessteder bærer de resterende 6,0 mio. kr., fordelt således:

Sundhedsuddannelser i Århus . . .	4,5 mio. kr.
Sundhedsuddannelser i Odense . .	1,5 mio. kr.
<hr/>	<hr/>
I alt	6,0 mio. kr.

Disse beløb vil blive indarbejdet på forslag til finanslov 1990 som en generel besparelse på de ordinære budgetter for såvel Odense og Århus Universiteter som for tandlægehøjskolerne.

3. Oplæg til beslutning vedr. tilvejebringelse af den tiloversblevne selektive besparelse

Beslutningerne under pkt. 1 og 2 efterlader uløste problemer vedr. de selektive besparelser i Århus og Odense efter 1991.

Der skal derfor træffes en beslutning om, hvordan disse problemer kan løses fra og med 1991. Dette spørgsmål vil blive drøftet med en bred vifte af Folketingets partier.

Det kan blive aktuelt at inddrage andre udestående spørgsmål vedrørende de videregående

[Undervisnings- og forskningsministeren]

de uddannelser, f.eks. problemerne omkring humaniora og omkring Landbohøjskolens fremtid, i disse drøftelser.

Spm. nr. S 827

Til *indenrigsministeren* (10/5 89) af:

Jane Oksen (FP):

»Hvorledes vil formænd for de udvalg til behandling af sociale personlige sager, der er foreslået i lovforslag nr. L 188, skulle aflønnes?«

Begrundelse

Den kommunale styrelseslov indeholder regler for aflønning af socialudvalgsformænd, der begunstiger disse frem for andre udvalgsformænd. Ved ændringen af den sociale styrelseslov kan det sociale udvalg ophæves, og formanden for det udvalg, der herefter behandler sociale personsager, må vel således skulle sidestilles med andre formænd for stående udvalg.

Svar (12/5 89):

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Vederlag til formænd for udvalg, der er nedsat af kommunalbestyrelsen, fastsættes efter reglerne i lov om kommunernes styrelse. Efter bestemmelsen i lovens § 16, stk. 7, der er indsat ved lov nr. 220 af 5. april 1989, og som træder i kraft den 1. juli 1989, fastsætter indenrigsministeren de nærmere regler om ydelse af vederlagene.

Vederlæggelsen af formænd for de udvalg, der behandler sociale personlige sager, beror derfor på disse regler, der vil blive fastsat i den nærmeste fremtid. Der er endnu ikke taget stilling til den nærmere udformning af reglerne.

Spm. nr. S 828

Til *indenrigsministeren* (10/5 89) af:

Jane Oksen (FP):

»Hvorledes skal formand og medlemmer af det særlige afsnit VIII-udvalg honoreres ved ændring af den sociale styrelseslov som foreslået i lovforslag nr. L 188?«

Begrundelse

Det må henhøre under den kommunale styrelseslov at fastsætte honorarer og vederlag til

kommunalbestyrelsesmedlemmer, og som reglerne er i dag, er det op til kommunalbestyrelsen at beslutte størrelsen af disse, når det gælder andre udvalg end de stående udvalg. Da afsnit VIII-udvalget er et nyt udvalg, bør der vel fastsættes regler for betaling for varetagelsen af hverv i dette.

Svar (12/5 89):

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Medlemmerne af det særlige afsnit VIII-udvalg vil få ret til diæter efter reglerne i § 16, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse. Ifølge denne bestemmelse skal der ydes diæter ikke kun til medlemmer af stående udvalg, men også til medlemmer af andre udvalg, der er nedsat af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer.

Hvorvidt formanden for udvalget skal tillægges et særligt honorar, beror på de regler, som skal fastsættes i henhold til § 16, stk. 7, i lov om kommunernes styrelse som ændret ved lov nr. 220 af 5. april 1989. Der er endnu ikke taget stilling til den nærmere udformning af de pågældende regler.

Den sidste sag på dagsordenen var:

2) Forhandling om redegørelse nr. R 22:

Miljøministerens redegørelse af 17. maj 1989 om forsøgsudsætning af gensplejsede sukkerroer efter lov om miljø og genteknologi.

(Redegørelsen anmeldt 17/5 89. Redegørelsen givet 17/5 89. Meddelelse om forhandling 17/5 89).

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

Det grundlæggende princip i varetagelsen af både det ydre og indre miljø har altid været, at der skulle være den bedst mulige sikkerhed for både mennesker og natur. Det var også den grundlæggende filosofi bag den lovgivning om miljø og genteknologi, som Folketinget vedtog for 3 år siden. Loven var faktisk den første af sin art i verden, og det var med velberåd hu, at Folketinget udformede loven ganske restriktivt, netop fordi vi ville sætte sikkerhed i højsædet, og når eller hvis viden og erfaring tilsagde det,